

Tytuł rozprawy: Modele biznesu akademickich spółek spin-off w Polsce

Autor rozprawy: Mgr inż. Kamil Brodnicki

Promotor: Prof. dr hab. Ewa Grzegorzewska-Mischka

STRESZCZENIE

Przesłankami do podjęcia tematu w niniejszej pracy były luki badawcze dotyczące m.in. braku jednoznacznego i spójnego pojmowania akademickich spółek spin-off. W literaturze przedmiotu brak jest badań dotyczących tworzenia i funkcjonowania tych spółek oraz sposobu oddziaływania barier wewnętrznych i zewnętrznych na naukowca w przypadku, kiedy podmiot taki powoływany jest za pośrednictwem spółek celowych jednostek naukowych w Polsce.

Podmiotem badań były akademickie spółki spin-off w Polsce, utworzone w latach 2011 – 2020, za pośrednictwem spółek celowych uczelni, natomiast przedmiotem badań były modele biznesu tychże spółek. **Celem głównym** dysertacji było: zweryfikowanie i zdefiniowanie modeli biznesu akademickich spółek spin-off w Polsce, powstałych przy udziale spółek celowych uczelni, wraz z elementami stanowiącymi te modele.

Rozprawa doktorska składa się z części teoretycznej (rozdziały: 1,2,3) oraz części empirycznej (rozdziały: 4, 5, 6, 7). W części teoretycznej zawarto zagadnienia opisujące spółki spin-off, dokonano przeglądu literatury przedmiotu, koncentrując się na akademickim podejściu do ich tworzenia i funkcjonowania. Ponadto przedstawiono rozważania definicyjne, zagadnienia klasyfikacyjne oraz podstawy prawne tworzenia akademickich spółek spin-off w Polsce. Opisano czynniki sprzyjające tworzeniu i funkcjonowaniu oraz bariery ograniczające powstawanie tychże spółek. Przedstawiono również rozważania dotyczące definicji pojęcia modelu biznesu na podstawie przeglądu krajowej i zagranicznej literatury przedmiotu oraz elementy kształtujące ten model. W niniejszej dysertacji poddano analizie i opracowano szczegółowe zestawienie wybranych klasyfikacji modeli biznesu dla „klasycznych” przedsiębiorstw. Następnie uwagę poświęcono modelom funkcjonowania spółek spin-off, z uwzględnieniem ich akademickiego charakteru. Zaprezentowano dotychczasowe próby ujęcia modeli biznesu dla akademickich spółek spin-off na przestrzeni lat, wraz ze szczegółową ich klasyfikacją.

W części empirycznej przedstawiono metodykę badań (badania ilościowe i jakościowe), zastosowane narzędzia i metody badawcze (m.in. kwestionariusz ankietowy, Analiza Głównych Składowych - PCA, Analiza Wiązkowa - Cluster Analysis, Analiza Korelacji, Analiza porównawcza) oraz wyniki z przeprowadzonych badań. W dysertacji opracowano autorski teoretyczny model biznesu akademickich spółek spin-off oraz bazę spółek celowych i akademickich spółek spin-off w Polsce.

Na podstawie przeprowadzonych badań ilościowych dokonano charakterystyki badanej populacji akademickich spółek spin-off, a także określono profil demograficzno-zawodowy ich inicjatora/założyciela. Zdefiniowano i sklasyfikowano czynniki oddziałujące na modele biznesu akademickich spółek spin-off w świetle prowadzonych badań empirycznych, tj. determinanty, ocena cech inicjatora/założyciela, które oddziaływały na zakładanie akademickiej spółki spin-off, bariery wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na proces zakładania i funkcjonowania akademickich spółek spin-off. Następnie dokonano weryfikacji modeli biznesu akademickich spółek spin-off funkcjonujących w Polsce.

W wyniku przeprowadzonych analiz PCA i CA oraz analizy porównawczej stwierdzono pięć rodzajów modeli akademickich spółek spin-off, z czego tylko jeden model jest tożsamy z modelem opisanym w literaturze, zaś pozostałe cztery modele biznesu nie zostały dotychczas scharakteryzowane w teorii. Dla tych modeli zaproponowano nazwy. Następnie dokonano oceny zależności modeli biznesu od czynników je stanowiących. Ostatnim etapem badań były badania jakościowe (badania uzupełniające) przeprowadzone w formie częściowo ustrukturyzowanego wywiadu. Badania te miały na celu weryfikację zgodności wyników uzyskanych w badaniach ilościowych, pomiędzy cechami stanowiącymi poszczególne modele biznesu, a czynnikami oddziałującymi na nie.

Wyniki uzyskane w niniejszej dysertacji mogą być wartościowe zarówno dla akademickich spółek spin-off, które już funkcjonują na rynku, ale i dla przyszłych spółek. Dla spółek spin-off, które aktualnie działają na rynku, rozprawa ta może zawierać zbiór kluczowych czynników stanowiących model biznesu wykorzystywany przez tę spółkę. Znajomość tych czynników umożliwi zaplanowanie, opracowanie i podjęcie odpowiednich działań prewencyjnych (działań korygujących i zapobiegawczych) między innymi w celu wyeliminowania powstawania niezgodności. W przypadku spółek spin-off, które nie zostały jeszcze zarejestrowane, uzyskane wyniki mogą stanowić pewnego rodzaju przewodnik, który ukazuje jakie czynniki tworzą poszczególne modele biznesu, a odgrywają kluczową rolę w tworzeniu akademickiej spółki spin-off. Można przypuszczać, że znajomość tychże determinant umożliwi przyspieszenie procesu zakładania akademickiej spółki spin-off, ponieważ wyeliminuje koncentrację na elementach nieistotnych dla danego modelu.